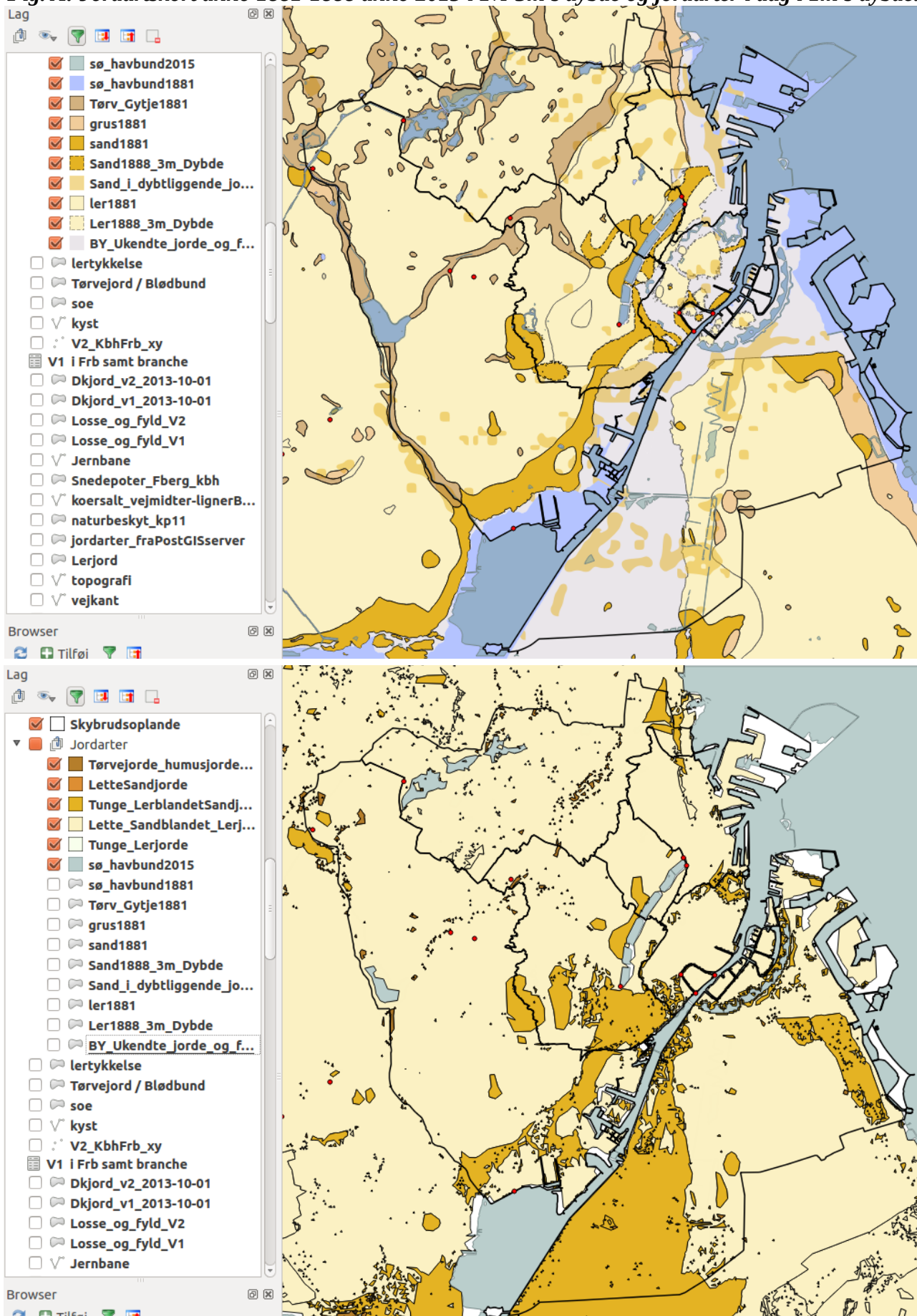

Vurdere mulig etablering af tidligere jordbundsforhold og dermed urbane-naturtyper - via GIS

OBS: Geus-kortene er kun tolkninger baseret på tidligere kort og boringer og bør ikke anvendes til bygnings-anlægsarbejder eller lignende uden nye boringer.

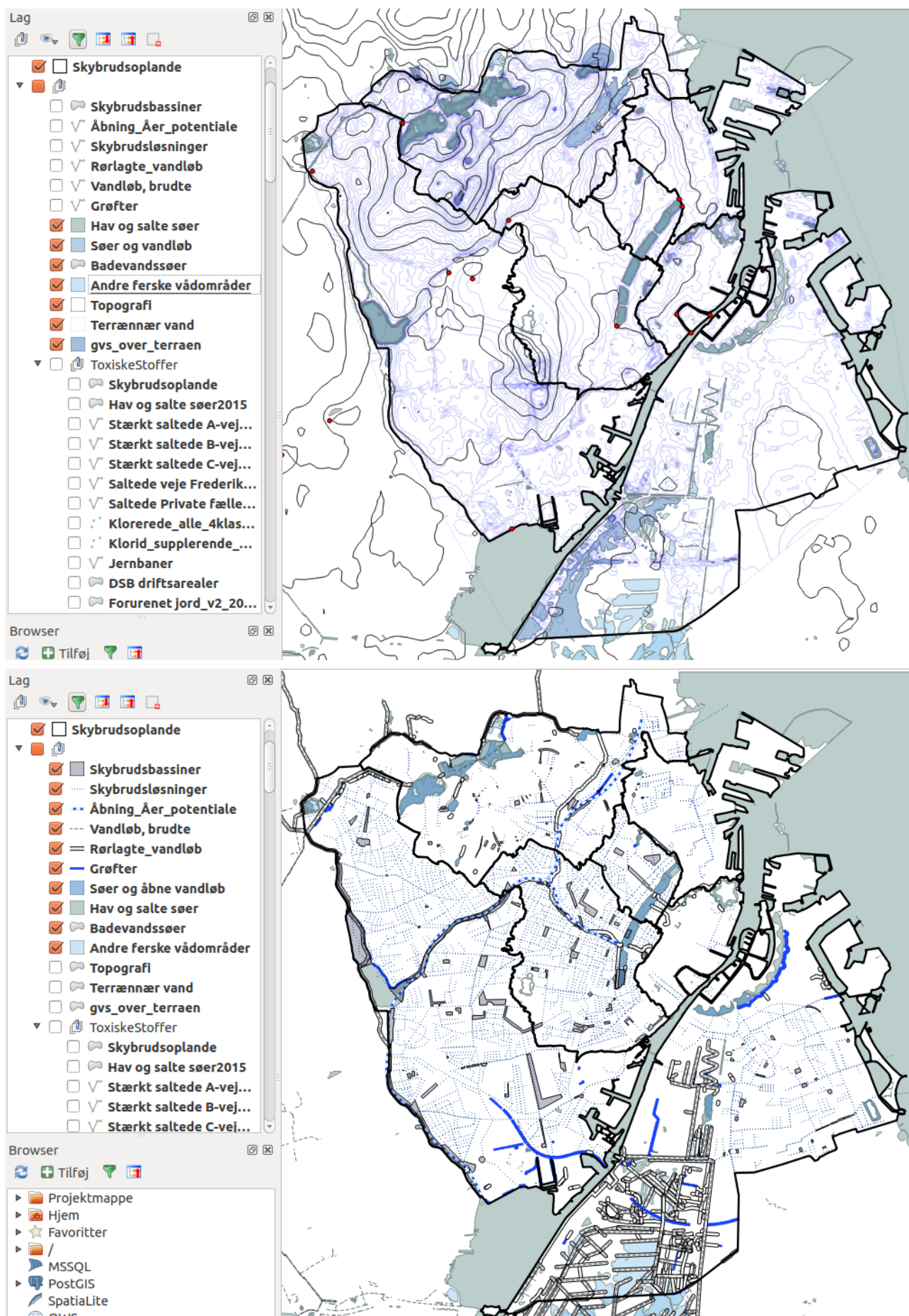
1

Fig. A: Jordartskort anno 1881-1888 anno 2015 i 1½-3m's dybde og jordarter i dag i 1m's dybde.

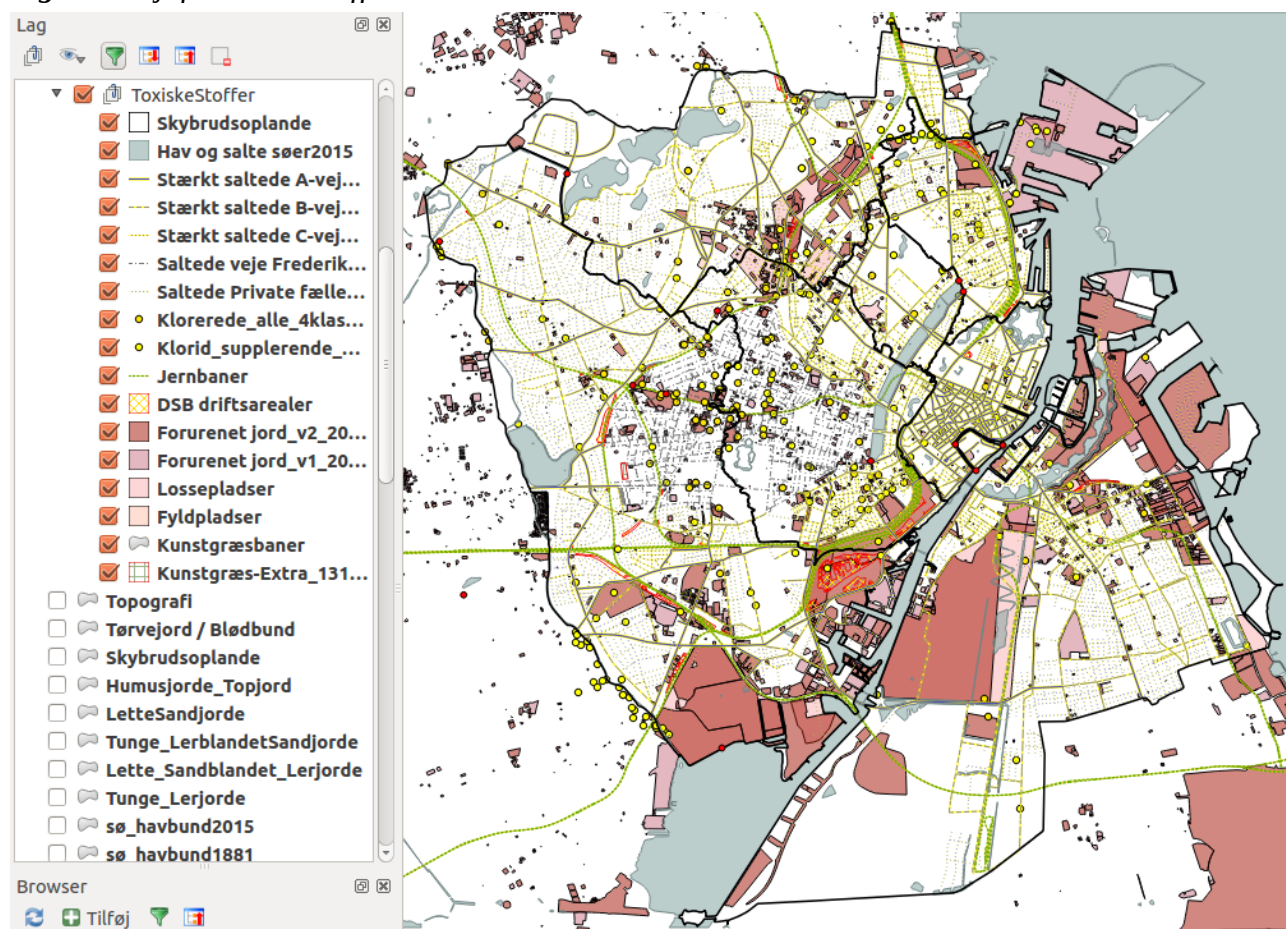

Siden 1979 (nederste fig) er megen jord i 0-1m's dybde yderligere fyldt med næringsrig lerholdigt muld. Men udbredte bæltetørvejorde og sandjorde kan genetableres grundet skybrudsmidler og udgravninger.

Fig B: Vandbevægelse, nuværende overflade-topografi samt mulige ændret vandføring i KK. 2

Terrænnær grundvand indikerer jordoverfladens topografi i fortiden, og 'Topografi' nutiden. Mange bakker og dale er nivelleret, og de kan reetableres aht. klimatilpasning og biodiversitet.

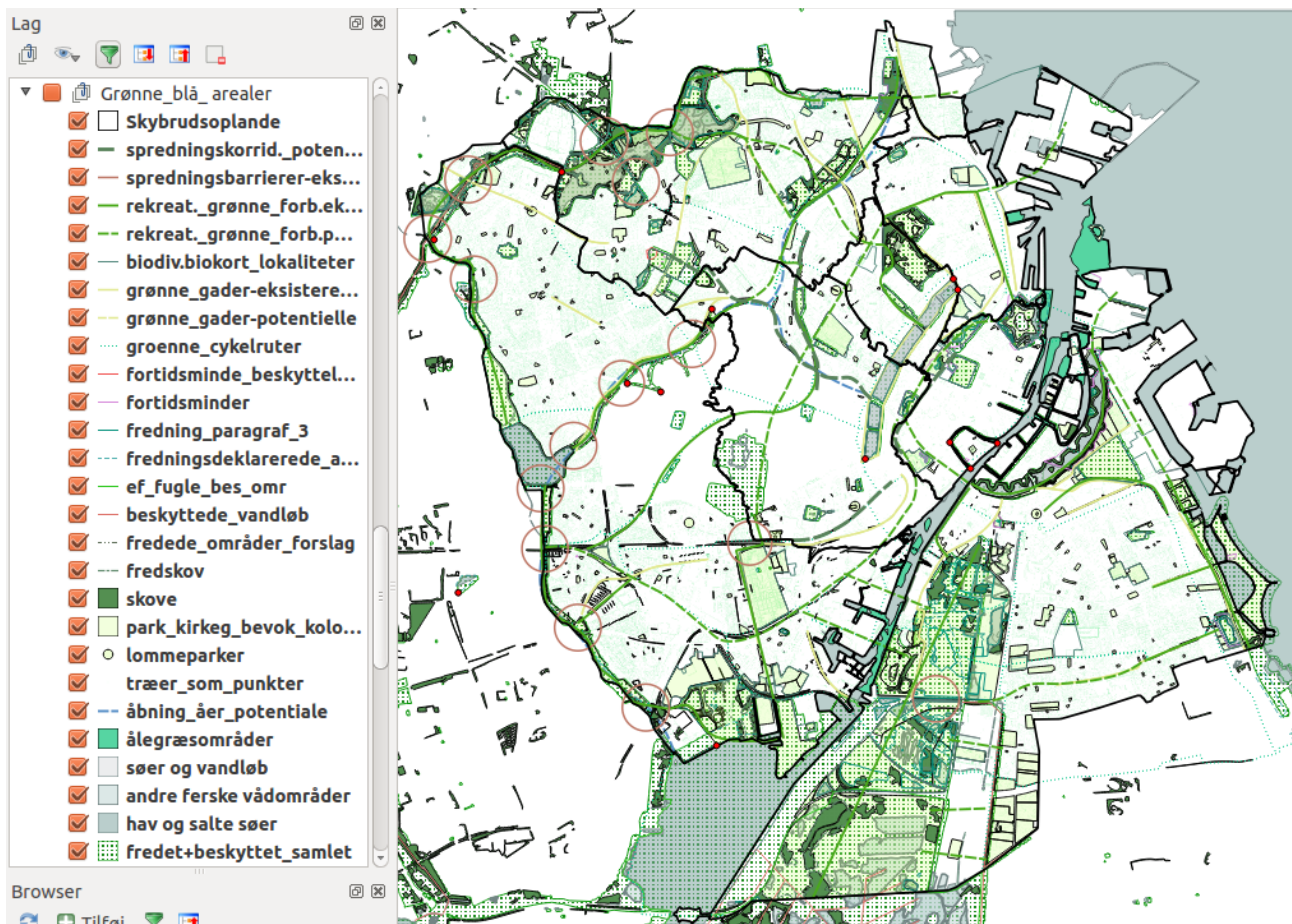
Naturfremmede stoffer i jorden kan ændre valget af naturtyper – MEDMINDRE ren overjord tilføres

Salte: I Carlsbergforkastningens sandområde er der naturligt en del salte, hvilket er yderligere forværret igennem indvinding af grundvand på Frederiksberg samt at der er vintersaltet intensivt igennem årene og ikke mindst forebyggende spredes salt på kunstgræsplænerne. Det gælder også i KK langs hovedfærdselsårene. Derfor er strand-naturtyperne B1, B2 og F2 mest egnede i sandjorden til Carlsberg, på losse- & fyldpladser og nær hovedvejene. Ved kystsikring kan strandsand- eller stabilgrus overvejes.

København NV og nord for Sortedamssøen er kun svagt belastet (af vejsalt), men ellers fri for miljøfremmede stoffer, så her kan de tidligere jord- og naturtyper umiddelbart reetableres. Siden 2008 har kommunerne "mulighed for at undtage områder inden for byzonen"**, hvilket kan overvejes for de områder, der næsten er hvide på **Fig. C**.

Toxiner: Chlorerede forbindelser udsiver fra mange losse- og fyldpladser hvor planterne kan have direkte kontakt til jord. DSB arealerne var de sidste områder hvor pesticidsprøjtning var lovlig. Her findes miljøfremmede stoffer og toxiner. Dog er mængden af tilført muldjord begrænset, hvorfor der findes en ældre vegetation, der bør bevares som spredningskorridorer (**Fig.D**). Generelt vil reetablering af næringsfattige jorde fungere fint som 'rensningsbassiner' og 'sandfiltre' hhv som skybrudsbassiner og gravede vandløb med tilført filtersand.

Andre naturfremmede stoffer: Nord for Kalveboderne, på Nord-amager & Christianshavn findes PCBer og phenoler fra tidligere industrigrunde, affaldspladser o.l., registreret på V2- eller V1-niveau**). Indtil videre er kunstgræs ikke udbredt, men skadevirkningen er ikke afklaret. Især nord for Kalveboderne, langs havneløbet til Refshaleøen og nordhavn bortset fra centrum kan man overveje rensning af jorden samtidig med klimaløsningen. Sekundært kan arealet plomberes med en membran og ny-tilførsel af rene næringsfattige jordarter (som der var tidligere **Fig. A**). Desværre er der ikke mange skybrudstiltag planlagt langs havneindløbet bortset fra Valby park.

Udover befæstede arealer, kan beplantninger, parker, kirkegårde, andedamme, og andre kunstigt anlagte grønne og blå arealer være vægtige årsager til at det kan være svært på kort sigt at reetablere topografiske og næringsfattige bræmmer i og omkring København; det er vigtigt at der findes gamle kultur- og naturområder, hvorfor vi må tilgodesee nuværende forhold. Som det tydeligt ses ved sammenligning af **Fig A.** og **Fig. D** er der en del sammenfald imellem de 'truede' jordbundsforhold og de fredede / beskyttede arealer / grønne forbindelser. Efterhånden som eks. gamle træer falder og barrierer for egentlige spredningskorridorer løsnes vil KK kunne genskabe de nævnte bælter af jordbundsforhold og transformere dem over tid til spændende næringsfattige og sammenhængende Københavner-naturtyper. De vil supplere med robust grøn variation til de nuværende næringsrige lerede muldjorde og den designerskabte landskabsarkitektur.

Udsnit af KK opdelt efter skybruds-vandoplandene →